

Et festskrift for en studiecirkel

Af:

Anja Langkow Nielsen
Historiker, cand.mag.

Middelaldercirklen København rundede 25 år som studiecirkel i det Herrens år 2023. Det blev markeret med en festlig aften, og ikke mindst et festskrift. I Cirkelns levetid har studerende såvel som alumner brugt cirklen på forskellig vis, og tidligere arrangementer spænder bredt i form, indhold og facon. Middelaldercirklen har dermed i et kvart århundrede udgjort et forum, hvor folk har mødtes for at dyrke, diskutere, inspirere-, og oplyse om deres fælles interesse: middelalderen.

Dette faglige fællesskab kom til udtryk i “Festskriftet”, der udkom i 2025 i forlængelse af jubilæet. Her bidrog alumner såvel som studerende fra discipliner som klassisk græsk, historie og latin, med artikler der ikke havde meget andet til fælles end perioden de behandler. Det interdisciplinære blik på perioden inviterede til at stille nye spørgsmål, og til at lade sig inspirere og blive nysgerrig på, hvordan det at hæve blikket fra egen faglighed i behandling af et emne kan udvide det akademiske blik.

Siden udgivelsen af “Festskriftet” blev der lavet aftale med tidsskriftet *Culture and History* om at udgive det interdisciplinære skrift som en særudgave. Det glæder undertegnede umådeligt, da projektet i forlængelse heraf får mulighed for at undergå peer review og komme bredere ud end først håbet muligt. Der skal lyde en stor tak til redaktionen på *Culture and History* for deres interesse, sparring og hjælp!

Arbejdet med festskriftet har været dybt inspirerende, og har pustet nyt liv i håbet om at studiecirkler som Middelaldercirklen København ikke går i glemslen lige foreløbigt. Opmærksomheden om projektet var stor, og de generøst skænkede bidrag hertil kom til fra forskellige fagligheder, der på tværs af Det

Humanistiske Fakultet beskæftiger sig med middelalderen. Der skal lyde alle bidragsydere en stor tak – uden jer, intet festskrift.

Det er mit ydmyge håb at en fremtid for Middelaldercirklen kan rumme en uddybelse og dyrkelse af en sådan tværfaglighed med middelalderen som omdrejningspunkt.

Festskriftets indhold

Anders Lundt Hansen udforsker magt i det 10. århundredes Danmark, og sammenholder arkæologiske fund med runestens inskriptioner for at give et bud på, hvem, der mon var aktør bag drabet på kong Harald Blåtand. Anna Kathrine Sørensens bidrag tager os med ind i de nordiske guders univers, hvor hun udfolder en tekstundersøgelse af guden Thor, og hans forbindelse til katastrofer. Var Thor beskytter fra, eller årsag til katastrofen? - måske begge dele? Svend Clausen behandler både Middelaldercirkelns jubilæum og et genbesøg af forskning, som cirkelns grundlægger Michael Gelting har begået. Mordet på biskop Rike i det 12. århundrede tages under behandling og med afsæt i Geltings forskning undersøger Clausen også Saxo Grammaticus' forlæg for udfærdigelsen af *Gesta Danorum*.

Amanda Regnfods bidrag undersøger effekten af gregoriansk sang i højmiddelalderen, hvor musikteori og adfærdspsykologisk teori kædes sammen for at skabe et bud på den virkning, som den gregorianske sang kan have haft på lytterne i middelalderen.

Mikkel Kølkærs artikel udfolder antikreceptionen i *El Libro de los Eptomes*, og behandler opdagelsen af værket, der blev gjort i 2019 på Københavns Universitet i Den Arnemagnæanske Samling. Værket har slet ikke tiltrukket sig den akademiske opmærksomhed, som fundet heraf egentlig berettiger. Det søger Kølkær at rette bod på med sin artikel.

Janus Møller Jensen tager os herefter indledningsvis med tilbage til de glade 1990ere, og rammerne om Middelaldercirkelns opstart. Bidraget om Anselm af Canterbury og det første korstog, er vokset direkte ud af studiemiljøet i Middelaldercirklen, hvor Møller Jensen udfolder Anselms indstilling til det første korstog. Til sidst stiller undertegnede skarpt på fænomenet gengangere, i det 12. og det 13. århundrede. Hvad gjorde, at en død krop rejste sig fra graven? -Og hvad var mon på spil i de tilfælde, hvor de gjorde?

Maj 2026

Det er mit store håb, at du med nærværende vil blive både oplyst og underholdt, men også nysgerrig, klogere og inspireret til videre undersøgelse af den forunderlige, og helt vidunderlige middelalder.

God fornøjelse!

Anja Langkow Nielsen, april 2026.

